

ПОВОДОМ ГОДИШЊИЦЕ СМРТИ ДР МОМИРА БУЛАТОВИЋА

Знамење свога времена

■ Булатовић је добро знао и увијек се придржавао светог животног правила да се животи не могу градирати, нити може бити државника мимо своје отаџбине, народа и времена. Чак и онда када је осјећао горчину због неразумијевања, због туђе сујете и ускогрудости, због осјећања моћи и зависти. Чак и онда када су га жестоко нападали и оспоравали. Свјестан да су свака сила и моћ крхки, слава и власт пролазни, а издаја и срамота – вјечни

Као гром из ведре неба у предвечерје тог 30. јуна 2019. године је међу нама у Удружењу „Слобода“ у Београду одјекнула болна и жалосна вијест да је у Кучком селу Раће, на родитељском огњишту, престало да куца срце проф. др Момира Булатовића, првог демократски изабраног председника Црне Горе. И када се суочите са неминовном истинском животном нестајања блиског пријатеља и драгог човјека, тешко је да у њу и повјерујете.

За Момира Булатовића ме је везивала вишедеценијска сарадња, искрено и блиско пријатељство. Упознао сам га још као млад новинар и уредник „Политике“, крајем осамдесетих година прошлога вијека, када су „млади и лијепи“, на таласу народне воље, ломили старо и у деценијску власт огрезло и окоштало црногорско комунистичко руководство. Момир је био предводник те генерације, која је обећавала свјежи вихор који ће запљуснути Црну Гору и увести је у ново, модерно доба.

Памтим да је тада млади асистент титоградског Економског факултета, на сједници Универзитетског комитета са највишим врхом црногорске државе поручио: „Ми не тражимо ништа више, осим да ви одете“.

И било је тако!
ВЈЕСНИК СЛОБОДЕ

Са Момиром је тада у Црној Гори сванула дуго очекивана слобода. Почело је гласно и отворено да се говори о до тада забрањеним и стро-

го кажњивим темама оптерећеним крвавим братоубилачким ратом 1941-1945; политичким, људским и националним подјелама и издајама. Повађене су забрањене слике и иконе, одјекнуле су Црном Гором забрањене пјесме. Престале су забране књига и позоришних представа, штампано је све оно што је до тада било под ембаргом. Скинуо је паучину са голооточких казамата, рехабилитујући инфомбировске мученике. На сцену је ступило вишестраначје и опозиционе партије. Пристао је на преименовање Партије из које је потекао, не и на порицање неостварених и вјечних идеала...

Након доласка на највише партијске и државне функције у Црној Гори овај стидљиви и несуетни човек, на власти се понашао господски и нехајно, да би ми много година послје тога открио „да није добро познавао Црногорце и њихов менталитет, (отац Саво високи официр ЈНА село се из мјеста у мјесто, а Момир је рођен у Београду) и да у Црној Гори он није наређивао и управљао, већ је савјетовао. А Црногорци воле да им се наређује и лупи шаком о сто“.

Булатовић је тада уживао такву подршку и популарност у народу, какву у историји за живота никада није имао ниједан црногорски државник. Могао је 1997. да себи и потомству осигура безбрижну будућност, када су му у Вашингтону нудили бланко чек са сумом коју он

потпише, само да изда Србију и Слободана Милошевића, али није. Остао је свој, усправан и частан.

Момир је носио у себи неку надмоћ зрачећи ауторитетом који није почивао на његовој функцији, на коју се није ни јавно ни приватно никада позивао. Оптуживан је за комунизам, касније и за српски национализам, од оних црногорских политичара који су имали више комунистичког стажа него он година. Оптужбе су више говориле о тужиоцима него о њему. Цинично је да ови садашњи фалсификујући своје тужне комунистичке биографије и отворени шовинизам, говоре о некаквом европејству. Свако у Црној Гори зна да они немају никакве везе са Булатовићем. Нијесу они ни налик на њега. Нема тога ко би то озбиљно помислио. Они који то тврде само им се ругају.

МОДЕРНА И СВЕСТРАНА ЛИЧНОСТ

Као човјеку и државнику Момиру Булатовићу је био потпуно стран сваки облик националне неравноправности или националне мржње. Интелектуално надмоћан, свестрано образован, бриљантан говорник, оличавао је једну модерну и свестрану личност. Оно гдје је кабасто омануо је познавање људи, њиховог карактера и способности. Али, његове слабости долазиле су од олаке вјере у искрену помоћ људи из његове непосредне близине.

Момир је импресионирао спремношћу да саговорника

Момир Булатовић

Драган Радевић и Момир Булатовић, септембра 1989. године

” Интелектуално надмоћан, свестрано образован, бриљантан говорник, оличавао је једну модерну и свестрану личност. Оно гдје је кабасто омануо је познавање људи, њиховог карактера и способности

и олуја изађе усправан и непокорен. Како се год то некоме данас чинило.

Булатовић је добро знао и увијек се придржавао светог животног правила да се животи не могу градирати, нити може бити државника мимо своје отаџбине, народа и времена. Чак и онда када је осјећао горчину због неразумијевања, због туђе сујете и ускогрудости, због осјећања моћи и зависти. Чак и онда када су га жестоко нападали и оспоравали. Свјестан да су свака сила и моћ крхки, слава и власт пролазни, а издаја и срамота – вјечни.

На крају оно што је са људског, традиционалног и цивилизацијског становништва правило свуда у свијету – достојна државничка сахрана која му је по свим земаљским и Божјим правилима припадала. Данашњи „високо подигнути црногорски сутерени“ (које је узгред својевремено он измислио и устоличио) су се жестоко осрамотили. Оно што су урадили и раде, јесте само битка за фусногу која ће доказивати да је и њих ту негде било, негдје у шипрајју, поред магистралног тока историје.

Знамењима свога времена постају они људи који се као Момир уздигну племенитим и моралним својствима. Историјски великим дјелима.

У Црној Гори је минуло вријеме борбе за националне и државне интересе. Наступило је вријеме маркетинга и самозаваравања. Вријеме свеопштег опадања. У таквим временима нема мјеста за Момира Булатовића. Нити би он то дозволио.

Драган Радевић

саслуша, није одлучивао на пречац, није ломио преко кољена, а када му је тема била непозната био је у стању да сатима слуша прије него што би одлучио. Увијек се трудио да нађе ријечи оправдања и разумијевања за многе догађаје и људе у којима му је наношена огромна неправда.

Булатовић је, заједно са Милошевићем, у Дејтону тражио и пронашао мир за Босну и Херцеговину, којим је окончан крвави грађански рат и створена Република Српска. Био је без остатка за опстанак заједничке државе два брата народа. Као председник Савезне владе прогласио је ратно стање у

заједничкој држави СР Југославији, херојски се супростављајући злочиначкој агресији НАТО силника на једну суверену и слободну земљу, која никога није угрозила нити напала. Био је то, данас се види, последњи чист и блистав прам пламена, искочио из гњилог труљења словенства, потиснутог тада на периферији свјетске историје.

На којој се год функцији налазио, Момира су увијек водили национални и општи интереси и циљеви. Пролазио је кроз бурне и драматичне догађаје, често и на сопствени ризик и штету, успјевши да из свих политичких бура